

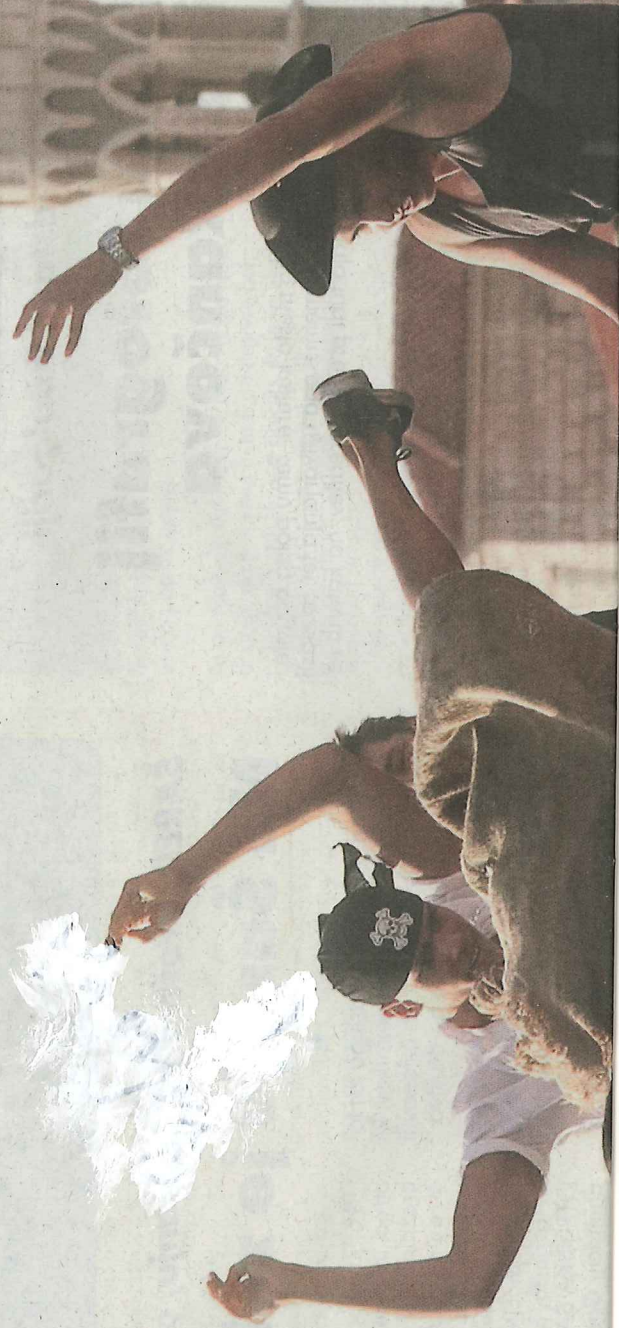
is tr a

številka 9

leto XI, 25. septembra 2019

v 30.800 domovih

primorske novice

DARSEN
SALON POHIŠTVA

Polje 21 (PC Ruda), Izola - www.darsen.si - 05/640-13-33

PIRAN: Nova generacija pomorcev

Piranski gusarski praznik

Kot je ob letošnjem Neptunovem krstu povedal ravnatelj Gimnazije, elektro in pomorska šola Piran **Borut Buřinar**, so v tem šolskem letu na pomorsko šolo oziroma v program plovbní tehnik elektrotehnik elektronik vpisali 45 novincev. Pred desetletji je bilo zanimanje za poklic pomorca mnogo večji in očitno nekoliko izgublja priljubljenost.

A interes zanj še vedno obstaja, kljub temu da Splošna plovba ni več naša, da ima vse manj ladij, da nimamo več ladjedelnic, da ribičem ni lahko, da ni šipendij za pomorce in da ima oblast po mnenju ljudi z Obale nasploh vse manj resničnega razumevanja za pomorstvo. Kot pomorska država, na državni ravni sploh nimamo odgovorne osebe, ki bi vodila pomorsko politiko. Tako je po Buřinarjevih besedah pomorski krst le kapljica v morje. "A če te kapljice ne bi bilo," tudi slovenskega pomorstva ne bi bilo," je dejal in napovedal, da se bodo na šoli letos dodatno posvetili promociji poklica pomorščaka.

Vendar tišči mladi, ki se odločajo za morje, pogumno pravijo, da se v morskem svetu ne manjka priložnosti. Tako jih poleg tovarnih

ladij vedno bolj zanimajo potniške ladje, velike križarke in jachte, kjer se odpirajo nove zaposlitvene priložnosti. Temu pomočnica ravnatelja šole **Katja Pobega** dodaja, da če kdo od dijakov v štirih letih spozna, da mogoče to ni prava smer, za katero se je odločil, lahko gre na različne fakultete. Na šoli namreč ne dobijo samo strokovnega znanja, ampak tudi široko splošno znanje. Tako ni problem, če se kdo na tej poti premisli.

Sicer pa je pomorski krst kot poseben obred pomorske šole, ki ga gojijo v Piranu, pri nas prvič spontano zaživel davnega leta 1947, na pobudo 29 dijakov prve generacije takratne Slovenske pomorske trgovske akademije, ki je bila ustanovljena v Žusterni.

Pomorščaki boga morja Neptuna spoštujejo in prosijo za milost.

Včasih je bil krst bolj strog in krut, danes pa je prvošolcem marsikaj neprijemnega prizanesenega.

Sprejema v kraljestvo Neptuna z metom v morje.

Krst je množično obiskan piranski pomorski in turistični praznik, ki ostane v lepem spominu bodočim pomorcem, njihovim staršem in vsem, ki ga spremljajo.

V vseh letih je do danes obdržal svojo tradicijo. Zato so pomembna prizadevanja šole, Občine Piran, Turističnega združenja Portorož in drugih, da bi postal še večji piranski pomorski dogodek. Na njem lahko tako bodoči pomorci kot obiskovalci začutijo našo povezanost z morjem, pa čeprav je slovensko pomorstvo, kot smo ga poznali nekoč, in kljub resoluciji o pomorski usmeritvi naše države, v krizi.

Krst, ob katerem Piran dva dni živi v gusarskem vzdušju, je po tradiciji v začetku septembra, ko v srednjo pomorsko šolo pride nova generacija. Ne nazadnje je namenjen tudi temu, da se dijaki, ki prihajajo iz vseh koncev Slovenije, kakšen pa tudi iz tujine, med seboj spoznajo ter navadijo na novo širi letno življenje na Obali ter daleč od staršev. Malo je šol v Sloveniji, ki imajo tako pisano družino.

Začelo se je v petek, 6. septembra dopoldne z gusarsko animacijo, ki se je odvijala tudi naslednji dan. Gusarji oziroma dijaki višjih letnikov so prikazovali mornarske večnine in pred Akvarijem so na sramoitlihi steber simbolično privezali "zelenca". Tam so nagajivo čez cesto napeli debelo vrv, ki je mimo vozeče in sprehajalce opominjala na to, da lahko v gusarsko skrinjo dodajo kak kovanček za dijaško žurko. Prostovoljne prispevke so seveda zbirali tudi ob poziranju za selfie. Na glavni pomol je celo priplula večnamenska patrolna ladja slovenske vojske Ankaran, ki je imela tam za vse radovedneže odprta svoja vrata in je tako dodala krstu pomembno pomorsko doživetje. Za svojo predstavitev je poskrbel 430. mornariški divizion Slovenske vojske, ki je pred pomolom prikazal tudi opremo odreda za specialno podvodno delovanje, voda za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev in še kaj.

Že v petek je na glavni piranski pomol z ladjo in s svojim spremstvom priplul Neptun. Njegova pisana povorka je krenila do Tartinijevega trga, kjer so ga med drugimi

pričakali malčki iz piranskih vrtev Mornarček in La coccinella. Tudi oni so se našelili v gusarje in pred tem na piranski svetilnik obesili kar dve gusarski zastavi. Tja je prišel celo piranski župan **Denio Zadkovič**, ki mu ni preostalo drugega, kot da je Neptunu predal oblast nad mestom. In nato je Neptun ukazal, da so na visoka drogova na trgu točno opoldne dvignili veliki gusarski zastavi, ki sta dva dni plapolali nad mestom.

Všek dogajanja je bil v soboto popoldne, ko se je Neptunova povorka izpred pomorske šole na Bernardinu vkrcala na plovila in odplula v Piran. Tam se je s pomola ob spremstvu in zvokih Pihalnega orkestra Piran vila do Punte, Tartinijevega trga in nazaj do pomola, kjer je Neptun nagovoril navzoče, "zelenca" pa so mu podali zaprisego. In končno so seveda ob zaskrbljenosti marsikatero mame dijakov spektakularno enega za drugim pometali v morje.

Krst je bil kot obred včasih bolj nasilen. Starejše generacije pomorcev se tako nekaliko grenko spominjajo, kako so se dijaki višjih letnikov vsako leto na vse mogoče načine izživljali nad novinci. Izmišljali so si nove in nove oblike fizičnega ali psihičnega trpinčenja. Ob zalivah in groznjah so na primer morali na vseh širih na kakem javnem mestu lajati, silili so jih piti morsk vodo, na vseh širih lajati, s kovancem izmeriti portoroški oziroma piranski pomol, ga prehoditi na kolenih in podobno. Vsega tega že nekaj desetletij ni več. Pomorski krst j šel v korak s časom, v katerem danes sploh v šolah ni tolerance do nasilja. Novo generacijo oblečejo v zaklavino, v procesiji morajo po Piranu vleči debelo vrv in na nosilih nositi preštol z bogom Neptunom. Vmes so s strani dijakov starejših letnikov, ki si nadenejo gusarske ali vojaške oprave s helebardami in meči, deležni kakšnega polivanja z vodo in malo glasnejših ukazov, da morajo na primer ponižno skloniti glave, molčati ali žvižgati s piščalkami.

JANEŽ MUŽIČ